

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 132 39/9899-01014
Signatura: bm2cs103

Oblastní pracoviště č. 13
Okresní pracoviště Olomouc

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Základní škola Olomouc Hodolany, Řezníčkova 1, 772 00 Olomouc - Hodolany

Identifikátor ředitelství: 600 140 270

IZO: 060 338 598

Ředitelka školy: Mgr. Marie Melcherová

Zřizovatel: Obec Olomouc, Horní náměstí 1, 771 27 Olomouc

Příslušný školský úřad: ŠÚ Olomouc

Termín inspekce: 8. - 12. ledna 1999

Inspektoři: Mgr. Sylva Fitříková, RNDr. Ladislav Pluskal, Mgr. Alena Wiesnerová

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Učební osnovy, rozvrh hodin, třídní knihy, dokumentace učitelů, u nichž proběhla hospitace, vybrané práce žáků, žákovské knížky, katalogové listy, individuální vzdělávací plány integrovaných žáků, osobní dokumentace žáků speciální třídy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Úvod:

Základní škola	Počet tříd	Ročník	Učební plán
I. stupeň	11	1., 2., 3.	ZŠ -16 847/96-2
		4. a 5.	OŠ - 12 035/97-20
II. stupeň	8	6. a 7.	ZŠ -16 847/96-2
		8. a 9.	ZŠ - 18 730/91-20 (upravené uč.osnovy)
Speciální třída	1	nižší a střední stupeň	pomocná škola - 24 035/97-22-

Na základě požadavků rodičů byla ve spolupráci s občanským sdružením *Spolu* otevřena speciální třída, v níž je vyučováno sedm mentálně retardovaných žáků podle učebních dokumentů pomocné školy. V současné době jsou vyučováni v prostorách školní družiny. Kromě učitelky, speciální pedagožky, se na výchově a vzdělávání v této třídě podílí také asistentka, absolventka vyšší odborné školy.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti je zaměřeno převážně na hospitované předměty.

V době konání inspekce byla dokončována rekonstrukce jedné ze tří budov, jejíž zprovoznění materiálně technické podmínky výrazně zlepšil. Učebny, v nichž proběhly hospitace, jsou vzhledem k počtu žáků prostorné, jsou vybaveny starším nábytkem, nový je určen pro třídy v rekonstruované budově. Škola má počítačovou učebnu s jedenácti staršími počítači, které slouží převážně k výuce informatiky, ale i k doplnění výuky některých dalších předmětů.

Vybavení kabinetů hospitovaných předmětů vyžaduje inovaci. Pomůcky jsou většinou zastaralé. Nové jsou dokupovány v omezené míře, neboť většina přidělených financí je věnována na nákup učebnic.

Prostorové podmínky pro výchovně vzdělávací činnost školy jsou nadprůměrné, vybavení průměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Pracovní prostředí pro žáky i učitele je na standardní úrovni. Esteticky působí především třídy I. stupně. Pořádek je udržován, osvětlení učeben vyhovuje.

Zařazení hospitovaných hodin do rozvrhu respektuje pedagogické zásady, výuka tří hodin anglického jazyka ve IV.A vždy v páté vyučovací hodině je nevhodná. ČŠI si ověřila, že z organizačních důvodů není v tomto školním roce jiné řešení možné.

Vedení školy dbá na to, aby se v závěru klasifikačního období nekumulovaly písemné práce do jednoho dne.

V průběhu hospitací i při sledování běžného života školy byla pozorována klidná pracovní atmosféra, relaxační chvíle byly v průběhu vyučování zařazovány ojediněle.

Škola zabezpečuje pitný režim.

Psychohygienické podmínky školy jsou na průměrné úrovni.

3 Hodnocení personálních podmínek

Personální zabezpečení hodin, ve kterých ČŠI hospitovala, je velmi dobré. Všichni učitelé mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro vyučovaný předmět. Anglickému jazyku vyučují učitelky, které absolvovaly „G projekt“ pořádaný Střediskem informatiky a služeb školám Olomouc. Ve speciální třídě působí speciální pedagog.

Personální podmínky pro výchovně vzdělávací činnost školy jsou nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Srovnáním časově rozvržených tematických plánů hospitovaných předmětů se zápisy v třídních knihách a žakovských sešitech bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny.

Osnovy kontrolovaných předmětů jsou plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Prvouka I.B

Dynamicky vedená hodina nadprůměrné úrovně se vyznačovala pestrým střídáním činností a využitím prvků tvořivé dramatiky. Učivo bylo osvojováno formou her a řízeného rozhovoru. Při náznaku únavy žáků zařazovala učitelka relaxační cvičení. Žáci byli bezprostřední, s učitelkou ochotně spolupracovali. V průběhu hodiny byla využita řada vhodně připravených pomůcek.

Přírodověda IV.A, V.A

Vyučovací hodiny byly vedeny v klidné pracovní atmosféře a v přiměřeném tempu. Výklad nového učiva ve IV. třídě byl založen na demonstračním pokusu a na následném žáky prováděném vyvozování závěrů s využitím pracovního sešitu. Byl kladen důraz na správné čtení žáků i na gramaticky správné zápisy do sešitů.

V páté třídě používala učitelka množství pomůcek, stále žáky motivovala, střídala činnosti, hodinu vedla zábavnou formou. Lepší vědomosti prokázali aktivní žáci V.A, kteří při výkladu učiva s učitelkou spolupracovali.

Sešity žáků obsahují přiměřené zápisy, mají dobrou grafickou úroveň, učitelkami jsou opravovány a klasifikovány.

Průběžná klasifikace žáků IV. třídy je častá s neúměrným využitím formy prověrek. V páté třídě je četnost klasifikace přiměřená, všechny známky však nejsou zapsány v žákovských knížkách.

Hodinám chybělo zařazení relaxační chvilky pro žáky.

Anglický jazyk IV.B, VII.A, B

Výuka v obou třídách byla připravena. V sedmém ročníku měla spíše klasický průběh, ve čtvrtém ročníku užívala učitelka zábavnou formu výuky, která žáky zaujala. Používala více pomůcek, střídala metody, účelně měnila činnosti žáků, zařadila i relaxační chvilky. V obou hodinách prokázali žáci dobré znalosti, aktivnější byli žáci IV. třídy. Pozitivem bylo, že obě učitelky hovořily anglicky. Žáci dobře reagovali, mluvenému i reprodukovatému slovu rozuměli. Mezi žáky a učitelkami byl patrný přátelský vztah.

Sešity žáků obsahují přiměřené zápisy, jsou kontrolovány, lepší úroveň mají klasifikované sešity žáků IV. třídy.

Fyzika VI.B, IX.A

Výuka v obou třídách byla pojata klasickým způsobem. Při opakování a zkoušení žáků převládala metoda otázka - odpověď. Výukový proces postrádal modernější metody, chyběla motivace žáků, nebyl jim dán prostor pro samostatnou práci. Vědomosti žáků byly na průměrné úrovni, aktivnější byli žáci VI. třídy. Sešity, které byly inspektorkou kontrolovány, obsahují přiměřené zápisy, jejich grafická úroveň není příliš dobrá, vhodná by byla jejich častější kontrola učitelkami.

V obou hodinách byl dostatek pomůcek, které jsou však již zastaralé. Při výuce fyziky v VI. třídě používala učitelka nevhodnou terminologii.

Lepší úroveň výuky byla v IX. třídě.

Přírodopis VI.A, VIII.B

Obě hodiny byly realizovány za optimálního využití pomůcek. Zvláště vhodné bylo zařazení nácviku správného mikroskopování. Hodiny byly dobře připraveny, byly vedeny převážně formou řízeného rozhovoru se společným vyvozováním závěrů. Žáci prokazovali

dobré znalosti základního učiva, jejich schopnost aplikovat vědomosti byla průměrná. Interakce mezi učitelkami a žáky byla přirozená, klima ve třídách pozitivní.

Laboratorní práce jsou konány v návaznosti na probírané učivo. Kontrolou záznamů laboratorních prací byla zjištěna jejich dobrá věcná i grafická úroveň. Tyto záznamy jsou hodnoceny.

Zeměpis VIII.B

Vyučovací hodina byla věnována převážně opakování probraného učiva s využitím standardního mapového materiálu. Při zdlouhavém opakování prokazovali žáci za ochabující pozornosti průměrné znalosti. V závěru hodiny byla zařazena tematicky vhodná videonahrávka, pro nedostatek času a spěch však nebyla příliš efektivní.

Sešity žáků mají poměrně dobrou úroveň, četnost klasifikace jejich vědomostí je přiměřená.

Speciální třída

Ve výuce obě učitelky velmi vhodně motivovaly žáky k učení a poznávání, využívaly vhodných a atraktivních pomůcek, žákům byla věnována individuální péče. Nejčastějším výchovným prostředkem je pochvala. Zvyšovány jsou jejich osobní kompetence, současně jsou žáci vychováni k zodpovědnosti za vlastní jednání a k pomoci méně schopným kamarádům.

Rozdílná kvalita hospitovaných hodin je dána osobností učitele. Hospitované hodiny na I. stupni a ve speciální třídě měly vyšší úroveň. ČŠI je hodnotí od vynikajících po spíše nadprůměrné. Na II. stupni od spíše nadprůměrných, po jednu podprůměrnou.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Život školy se řídí kvalitně zpracovaným školním řádem, který vytváří dobré předpoklady pro příznivé vztahy mezi učiteli a žáky. Především z hospitací a na základě kontroly žákovských písemností a žákovských knížek lze konstatovat, že vědomosti žáků na prvním stupni jsou na vyšší úrovni, než průměrné vědomosti žáků druhého stupně. Žáci prvního stupně jsou také komunikativnější.

Rodiče žáků speciální třídy se školou aktivně spolupracují a vyjadřují velkou spokojenost s rozvojem schopností a dovedností svých dětí.

Žáci se zúčastňují soutěží a olympiád téměř ve všech předmětech. V posledních třech letech byli na okresní a krajské úrovni úspěšní zvláště v chemické olympiádě, soutěži výtvarné a v německém jazyce.

Žáci 9. ročníku úspěšně vykonávají přijímací zkoušky na střední školy - viz tabulka:

Šk. rok 1996/97				Šk. rok 1997/98			
	Přihlášeno žáků	Přijato žáků	%		Přihlášeno žáků	Přijato žáků	%
Gymnázia	2	2	100	Gymnázia	6	5	83,3
Střední odborné školy	19	16	84,2	Střední odborné školy	19	16	84,2

Na SOU byli přijati všichni zájemci a žáci, kteří nebyli přijati na výše uvedené školy.

I když úroveň hospitovaných hodin byla velmi rozdílná, výsledky vyučování lze z uvedených skutečností hodnotit jako spíše nadprůměrné.

7 Hodnocení výchovného poradenství

Funkci výchovné poradkyně vykonává zkušená učitelka bez specializačního studia výchovného poradenství. Kabinet sdílí s další učitelkou. Má stanoveny konzultační hodiny a po domluvě je k dispozici žákům nebo jejich rodičům i mimo tyto hodiny.

Největší podíl na činnosti výchovné poradkyně tvoří agenda týkající se volby povolání, tedy organizace skupinových vyšetření profesní orientace žáků, zprostředkování informací

o otevíraných studijních a učebních oborech, pomoc při vyplňování přihlášek ke studiu a podobně. Kromě toho vede dokumentaci individuálně integrovaných žáků. Účastní se rovněž řešení výchovných problémů žáků školy. Žáci školy si zatím nezvykli hledat u ní pomoc při řešení svých problémů.

Pozitivně hodnotí ČŠI její úzkou spolupráci s PPP.

Výchovné poradenství má průměrnou úroveň.

ZÁVĚRY

1. Škola realizuje jako první v okrese integraci mentálně postižených žáků v základní škole. V současné době je třeba konstatovat, že tato integrace je přínosem jak pro mentálně postižené, tak pro žáky ostatních tříd. V oblasti integrace je nutno školu hodnotit jako příkladnou.

2. Materiálně technické podmínky umožňují výchovně vzdělávací proces školy, vybavování novými pomůckami je však žádoucí.

3. Psychohygienické podmínky jsou na průměrné úrovni.

4. Personální podmínky školy jsou velmi dobré. Všichni učitelé mají požadovanou pedagogickou způsobilost, v hospitovaných hodinách učili převážně učitelé s požadovanou odbornou způsobilostí.

5. Učební osnovy jsou plněny.

6. Kvalita vyučování hospitovaných hodin měla lepší úroveň na I. stupni, konečné výsledky vyučování na celé škole však mají dobrou úroveň.

7. Výchovné poradenství má průměrnou úroveň.

Sledovaná výchovně vzdělávací činnost školy je na spíše nadprůměrné úrovni.

